

„TEATR“ nr. 1 — DEDICAT CENTENARULUI NAȘTERII LUI CEHOV

Primul număr al revistei sovietice „Teatr“ din anul 1960 e dedicat în întregime lui Anton Pavlovici Cehov, consacându-se pagini omagiale centenarului nașterii sale.

Numeroase articole și studii de exegeză aduc noi date asupra teatrului și dramaturgiei sale, inserându-se în uriașul material documentar existent în critica literară și teatrală sovietică în legătură cu creația marelui dramaturg.

Despre „Cehov și drama sovietică“ scrie M. Stroeva, în timp ce L. Freidkina aduce câteva date prețioase asupra motivelor teatrale în proza lui Cehov, iar E. Surkov analizează drumul parcurs de scriitor în evoluția sa către dramaturgie. Publicarea unor fragmente însemnate din caietele de regie ale lui K. S. Stanislavski și Nemirovici-Dancenko la piesele *Trei surori* și *Ivanov* vine să completeze cunoștințele oamenilor de teatru în legătură cu clasicile montări ale dramelor cehoviene pe scena M.H.A.T-ului. Tot legate de spectacolul de teatru cehovian sînt și interesante articole semnate de Ruben Simonov, „Cehov la Teatrul Vahtangov“, și de V. Vilenkin, care analizează fericita întâlnire dintre marele actor Kacealov și dramaturg.

La ancheta inițiată de redacția revistei — avînd ca pivot raportul teatrului lui Cehov cu contemporaneitatea — au răs-puns un număr impresionant de oameni de teatru sovietici și de peste hotare, printre care A. Arbuzov, Gh. Tovstonogov, Orlin Vasiliev, M. Knebel, Laurence Olivier, J. B. Priestley, John Osborne, Sacha Pitoëff, Erwin Piscator ș.a.

Spicium câteva din aceste răspunsuri, semnificative pentru covârșitoarea influență a creației cehoviene asupra drumului teatrului și dramaturgiei contemporane universale.

„...Privitor la influența directă a lui Cehov asupra fiecăruia dintre noi, trebuie

să spun că actorul care a cunoscut uimitorul lui realism poetic nu se va putea elibera de influența lui în nici una din creațiile sale ulterioare...” (Laurence Olivier).

„...Ca actor, Cehov m-a învățat să joc simplu, să caut adevărul lăuntric... El m-a învățat să iubesc și să stimez oamenii. El mi-a arătat că umorul este una din cele mai minunate expresii ale gândirii...” (Sacha Pitoëff).

„...Dramaturgia lui Cehov și arta regizorală elaborată de Stanislavski în spectacolele cehoviene, subtilitatea psihologică, precum și realismul lor, determină în multe privințe, căutările teatrelor americane din zilele noastre...” (Erwin Piscator).

Mărturisind că n-a pus niciodată în scenă o piesă de Cehov, deoarece nu a găsit încă o formă nouă de expresie, superioară celor realizate, și n-a dorit să creeze copii după spectacolele M.H.A.T-ului, regizorul sovietic Gh. Tovstonogov scrie: „Noile idei și noua formă (a spectacolului cehovian — n.n.) se află în frunzele pieselor lui Cehov. Trebuie timp ca să fie descoperite. Acest timp va sosi. Și atunci, Cehov va veni iarăși la noi — visător, tînăr și inspirat, prieten înțelept, judecător sever și dascăl pentru a ajuta pe strănepoții lui Astrov și Verșinin, ai unchiului Vania și ai celor trei surori, să iubească și mai mult viața, să o înfrumusețeze și mai mult, să viseze cu și mai multă îndrăzneală la «cerul plin de diamante»... Il voi pune în scenă pe Cehov... și aceasta va constitui probabil cel mai plin de răspundere examen pentru dreptul de a fi considerat un regizor contemporan...”

Prețioasele mărturisiri din revista „Teatr“ reflectă via și stăruitoarea prezență a scriitorului rus, clasic și în același timp atît de contemporan, în lumea ideilor și teatrului de azi.

Influența lui covârșitoare s-a asimilat creator în creșterea prodigioasă a artei teatrale sovietice, în îmbogățirea valorilor umaniste ale teatrului universal. Numărul 1 al revistei sovietice „Teatr“ dovedește aceasta cu prisosință.

Ira Vrabie